

DUUMAN ISTUNTOKAUDEN LOPPUTULOKSISTA

„YHDESSÄ TEIMME“

Duuman „historiallisessa” istunnossa huhtikuun 27 pnä hra Teslenko vastusti hra Stolypinia muun muassa seuraavaan tapaan:

„Ministerineuvoston puheenjohtaja sanoi Valtakunnanduumalle,— niin, hyvät herrat, tulen avuksenne aivan lähitulevaisuudessa. Menetelette kaikei sillä tavoin vanhauskolaislain kanssa, että se joudutaan hylkäämään ennen väliaikaa, ja siinä tapauksessa se viedään läpi väliajalla. Minusta jopa tuntui siltä, että tuossa oli jotain sellaista tuttavallista sävyä, jotain sellaista sävyä, ikään kuin meille sanottaisiin täällä: yhdessään me sen teimme. Ja suokaa anteeksi, hyvät herrat, jos tahtomattani muistui „Reviisorista” mieleeni se kohta, jossa kaupunginpäällikkö sanoo: „Aha! vai valittamaan minusta?! Entä muistatteko, miten yhdessä teidän kanssanne teimme sen ja sen”. Ja, hyvät herrat, luulen, että kaikei niidenkin, jotka aikaisemmin olivat luottaneet tähän apuun ja jotka ehkä edelleenkin luottavat siihen, luulen, että heidänkin täytyi tuntea olonsa epämukavaksi, ja he ehkä ajattelivat, ja se on hyvä, jos ajattelivat: varjelkoon meitä jumala tuollaisista ystävistä, vihollisista selviämme kyllä itsekini”.

Kuten pikakirjoituspöytäkirjassa mainitaan, hra Teslenko sai näistä tiradeistaan „kättentaputuksia vasemmalta” — nähtävästi kansanvapauden ryhmän riveistä. Kadetit katsoivat sen sattuvaksi lokakuulaisten ivaamiseksi. Mutta tässä tapauksessa, kuten monissa muissakin tapauksissa, he taputtivat käsiään syventymättä oman puhujansa kieleltä luiskahtaneiden sanojen syvälliseen merkitykseen. He taputtivat käsiään luullen, että nuo sanat pistivät vain lokakuulaisia ja saattoivat huonoon huutoon vain tuon heidän erikoisesti vihatun kilpailijansa. He eivät ymmärtäneet, että hra Teslenkon satuttava sana, kun vakavasti otetaan selvää sen merkityksestä, on totuus, joka pistää niin lokakuulaisia kuin kadettejakin. Tätä totuutta kannattaa pysähtyä tarkas-

telemaan, sillä se koskee erästä mitä tärkeintä kysymystä Venäjän poliittisen elämän historiassa viimeisten viiden, kuuden vuoden — ja millaisten vuosien — ajalta.

„Yhdessä me sen teimme” — hyvin sanottu, hra Teslenko. Mutta olisi ehkä oikeammin sanoa: hyvin *toistettu* se, mitä on monesti puhuttu niissä „vasemmistolaisien” „joukkokokouksissa”, joihin herrat kadetit suhtaantuvat tavallisesti niin kovin yliolkaisesti. „Yhdessä me sen teimme” — nuo sanat eivät suinkaan koske vain kolmannen Duuman lakiehdotuksia eivätkä suinkaan vain surullisenkuuluisaa „vermiselliä”. Ne koskevat *kaikkea sitä*, mitä herrat Stolypinit ja Venäjän koko liberaalinen tai liberaalisuutta harrastava porvaristo ovat „yhdessä tehneet” vuoden 1905 lopusta lähtien. Eikä kadettipuhujasta vain „tuntunut”, että Stolypinin sävy oli „tuttavallista sävyä”: tuo sävy on todella ominaista Stolypinin kaikille puheille ja Stolypinien koko politiikalle, mikäli se koskee porvaristoa (joka ohimennen sanoen on lokakuulais- ja kadettiedustajien muodossa kolmannen Duuman edustajajenemmistönä).

Tuttavallinen sävy, mikä jokaisessa vakavammassa tapahtumain käänteessä muuttuu tönkeäksi yliolkaiseksi suhtaantumiseksi ja jopa väkivallaksikin, aiheutuu siitä, etteivät yksin lokakuulaiset, vaan kadetitkin heittelevät vain korean sanonnan, yksinomaan kättentaputuksen vuoksi (Stolypinit tietävät sen mainiosti) sellaisia fraaseja kuin „varjelkoon meitä jumala tuollaisista ystäväistä” (t.s. Stolypineista), „vihollisista” (s.o. varmaankin oikeistotaantumuksesta ja vasemmiston... kuinka sen nyt pehmeämmin sanoisi?... „vaativaisuudesta”) „selviämme kyllä itsekini”.

Elleivät nämä fraasit olisi vain fraaseja, niin Venäjä olisi jo täydellisesti ja lopullisesti vapautettu „tuollaisista ystäväistä”. Mutta asian ydin onkin juuri siinä, että kadetit heittelevät tuontapaisia fraaseja vain „oppositio”-esiintymisten ollessa kuumimmillaan — yleisvaltakunnalliselta puhujalavalta ei voida esiintyä oppositiohengessä ilman jonkinlaista, edes ohuinta demokratismien pintaväriä. Niinpä sitten luiskahtaakin kieleltä demokraattisia julistuksia, joita on niin hyödyllistä vertailla samojen kadettien *tekoihin*. Demokratismia leikkivän (eli oikeistolaisvihollistaan demokratismilla uhkailevan) porvariston historiallinen osuus onkin juuri siinä, että tuo sanoilla-„leikkiminen” tekee

väliin kunnan palveluksen yhdelle ja toiselle kansan pohjakerrokseen kuuluvalle herättämällä vilpittömän ja syvän demokraattisen ajatuksen. „Kun ylhäällä soitetaan viulua, niin alhaalla tekee mieli tanssia”. Latinalainen sananparsii sanoo: littera scripta manet — kirjoitettu kirjain pysyy. Eikä sanottukaan aina häviä, vaikka se olisikin sanottu vain fraasin ja efektin vuoksi.

Tästä ei tietenkään seuraa, että kadettien tekopyhät fraasit voidaan ottaa täydestä todesta, voidaan julistaa tai katsoa demokratismiksi. Mutta tästä seuraa, että kadettien jokaista tekopyhää demokratismihenkistä fraasia on käytettävä hyväksi, ensiksikin sitä varten, että tulisi todistettua puhujan sanojen eroavan teoista, ja toiseksi sitä varten, että tulisi todistettua, mikä todellinen, elintärkeä, välitön merkitys on demokratismilla niille „pohjakerroksille”, joiden kuuluville kulkeutuvat Taurian palatsin puhujien efektiiviset fraasit.

Hra Teslenkon yllä mainitut ajatukset eivät ole tekopyhiä sen vuoksi, että hra Teslenko itse teeskentelisi: hän ehkä vain antautui oppositiohenkisen kaunopuheisuutensa virran vietäväksi. Tekopyhyyttä tässä on se, että kadetti-puolueen edustajan sanat eroavat siitä, mitä tämä puolue on tehnyt Venäjän uusimman historian kaikkina vakavina ajankohtina.

Johdattakaa mieleenne vuoden 1905 elokuun tapahtumat. Mitä hra Stolypinin edeltäjä teki siihen aikaan? Järjesteli Bulyginin Duumaa ja sen vaaleja. Mitä tekivät hra Teslenko ja hänen hengenheimolaisensa? Järjestelivät voimiansa mukaisesti ja yhteiskunnallisen toimintansa „erikoisalaa” vastaavasti samoja vaaleja. Hra Bulyginilla (ja hra Stolypinilla) on oikeus sanoa hra Teslenkolle: „yhdessähän me sen teimme”. Ja hra Teslenko „teki yhdessä” nimenomaan sen vuoksi, koska pelkäsi jäävänsä ilman niitä „ystäviään”, joista hän nyt niin korkealentoisesti, niin ritarimaisen rohkeasti sanoo: „varjelkoon meitä jumala tuollaisista ystäivistä”...

Johdattakaa mieleenne tapahtumat, jotka seurasivat vuosineljänneistä myöhemmin kuin oli säädetty laki Bulyginin Duumasta. Mitä teki silloin hra Stolypinin edeltäjä? Hän oli estämässä esimerkiksi posti- ja lennätintyöntekijäin liikettä ja lukuisia muita samantapaisia liikkeitä. Hra Teslenko tai ainakin hänen puolueensa oli herrojen Struven,

Karaulovin y.m. ominaisuudessa omalla tavallaan estämässä samaa liikettä. Hra Witte (ja hra Stolypin) on oikeutettu sanomaan herroille Teslenkoille: „yhdessähän me sen teimme”. Samaa oli Vappuna 1906 työvään juhlapäivän suhteen, hieman myöhemmin „paikallisten maakomiteain” suhteen, vuonna 1907 systemaattisesti ja jatkuvasti toisen Duuman työläis- ja talonpoikaisedustajien suhteen j.n.e. y.m.s.

Tunnettu kadettikirjailija hra Izgojev teki „Vehissä” oikean yhteenvedon tästä puolueensa monivuotisesta politiikasta, kun hän kirjoitti: „Rohjettakoon vihdoinkin tunnustaa, että Valtakunnanduumissamme edustajien valtava enemmistö, kolmea-neljääkymmentä kadettia ja lokakuulaista lukuunottamatta, ei ole osoittanut omaavansa sellaisia tietoja, joilla voitaisiin ryhtyä hallitsemaan ja uudistamaan Venäjää”.

Hra Izgojevin „rohkea tunnustus” on rohkea siksi, että kirjoittaja on siinä luopunut kaikesta näennäisyydestä ja diplomatiasta ja sanonut *totuuden*. Kadetit ovat tosiaankin pitäneet „Valtakunnanduumissamme” ohjenuoranaan sitä tilanherrojen, porvariston „tietoutta”, liberaalis-monarkista „tietoutta”, joka ei voi tyydyttää „edustajien valtavaa enemmistöä”, varsinkin vasemmistolaisia edustajia. Ja onhan tietysti itsestään ymmärrettävää, että Stolypin on taistellut näitä viimeksi mainittuja edustajia vastaan nojautuen nimenomaan „kolmen-neljänkymmenen kadetin ja lokakuulaisen tietoihin” (oikeammin sanoen intresseihin ja katsantokantoihin). Stolypin on oikeutettu sanomaan koko kadettipuolueelle: „yhdessähän me sen teimme” ja taistelimme talonpoikain ja työläisten taitamattomuutta, kokemattomuutta ja tietämättömyyttä vastaan.

Duuman istuntokauden tärkein lopputulos kuluvana vuonna on siinä, että Stolypinin liiallinen „tuttavallisuus” III Duuman enemmistöä kohtaan — ja tällöin juuri sen porvarillista, lokakuulais-kadettilaista enemmistöä kohtaan — on tuntunut sietämättömältä jopa tästä pitkämielisestäkin enemmistöstä. Vanha valta suhtautuu tuttavallisen yliolkaisesti porvaristoon, joka tuntee varsin hyvin merkityksensä uusissa, nykyisissä taloudellisissa oloissa ja kaihoaa itsenäisyyttä, jopa valtaakin. 87. pykälään liittyvä välikohtaus paljasti tuon tuttavallisuuden niin räikeästi ja kouraisi tällöin eräitä maailman mahtimiehiä niin

epäkohteliaasti, että pitkämielisimmätkin ihmiset alkoivat nurista. Mutta nurinaa pitemmälle he eivät kykene menemään. Heidän kätensä ja jalkansa ovat sidotut, ja siksi he eivät voi mennä pitemmälle. Heitä sitoo se, että he ovat kaikkien viime vuosien aikana, Venäjän historian tärkeimpinä ajankohtina kääntäneet pelokkaina selkänsä laajalle kansanliikkeelle, karttaneet vihamielisinä kansanjoukkoja — todellisia, elinkykyisiä, toimivia kansanjoukkoja — ahdistaneet niitä selkäpuolelta samaan tapaan kuin Stolypin on niitä ahdistanut. Ja sen sitomana lokakuulaiset ja kadetit saavat nyt ansaitun rangaistuksensa; itse asiassa heillä ei ole *mitään* vastaansanomista, kun Stolypin, suhtautuen heihin tuttavallisen yliolkaisesti, sanoo heille: jos minä olen demokraattisten kansanjoukkojen vihollinen, niin kyllä tekin, rakkaani, olette niitä pelästyneet, „yhdessähän me sen olemme tehneet”.

„Zvezda” № 24,
toukokuun 28 pnä 1911
Allekirjoitus: V. I l j i n

Julkaistaan „Zvezda” lehden
tekstin mukaan